

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ.КЛ.ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

България, София 1113
Бул.”Цариградско шосе”125, бул. 3
Тел.: (+359 2) 73 83 10
Факс: (+359 2) 73 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ ST. KLIMENT OHRIDSKI “
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION
Bulgaria, Sofia 1113
125 Tzarigradsko chaussee blvd., bl. 3
Tel.: (+359 2) 73 83 10
Fax: (+359 2) 73 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

Наименование на учебната дисциплина Бизнес етика	
Титуляри на курса: проф. д-р Даниела Сотирова	
Характер на дисциплината Изборна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година I-ва	Семестър II-ри
Кредити - 2	Часове 30 часа лекции
Характер на обучението Редовна форма	Език на обучението български

Цели на курса

Целите на дисциплината са: да запознае студентите с конкуриращи се концепции в бизнес етиката, с общоприетите етични стандарти в практиката на бизнеса и с тяхната приложимост; да развие умения за разпознаване, анализ и избор на поведение в конфликтни и рискови ситуации в сферата на бизнеса чрез прилагане на подходящи етични подходи.

Методи на преподаване

Прилагат се интерактивни методи, мултимедийни презентации и дискусии в клас, самостоятелна изследователска работа чрез разработване на курсова задача, екипна работа от страна на студентите.

Методи на оценяване –

Контролът и оценяването на знанията и уменията на студентите се осъществяват на базата на есе /домашна работа за писмен анализ на бизнес етичен казус/ и заключителен тест по учебното съдържание. Двете форми имат равностойна тежест при оформяне на крайната оценка.

Указания и изисквания при подготовката на есето:

1. Темата за есето се избира от студента между няколко алтернативи. Есето може да бъде и по друга предложена от студента тема, одобрена след консултация с преподавателя.
2. Есето е аналитичен коментар на реален бизнес етичен казус и съдържанието се оценява по степен на владеене на понятийния апарат и възприетите принципите в бизнес етиката, умение да се свързва теоретичното съдържание с конкретния случай, по задълбоченост, пълнота и оригиналност на интерпретациите.

3. Обемът на есето е от 6 до 8 стандартни страници текст.
  4. Есето трябва да е ясно структурирано с части /раздели или параграфи/.
  5. Есето следва да съдържа библиографска справка с точно цитиране на използваните източници.
  6. Есето трябва да има в края основни самостоятелно формулирани от автора изводи по избраната тема.
  7. Есето е написано при използването на най-малко три заглавия от препоръчаните или други, отнасящи се до избраната тема.
  8. Крайният срок за предаване на есетата е до края на 10 учебна седмица.
- Преподвателят предоставя информация и разяснения за вида въпроси в заключителния тест в хода на учебния процес. Тестът се провежда непосредствено след приключване на учебните занятия.

Анотация

Дисциплината запознава със съвременните принципи и подходи за анализ на ценностите, дилемите и избора на приемливо поведение в сферата на бизнеса, пазарните отношения, деловото общуване и фирменото управление. Предлаганите знания развиват способността за морална аргументация и етична чувствителност при избор на подходящо поведение при осмисляне и справяне със специфичните конфликти, характерни за деловата, управленската и организационната етика.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

А.Лекции:

№	Тема:	Бр.часове:
1.	Бизнес етиката: същност, формиране, основни проблеми и подходи. Форми на институционализация на бизнес етиката. Особенности на бизнес етиката в Европа и Америка.	2
2.	Анализ на изходните понятия: моралната гледна точка в бизнеса – “за” и “против”. Бизнесът като социална практика и институция. Дискурсна етика.	2
3.	Етични стандарти и морална отговорност в бизнеса. Механизми за регулиране на етичните стандарти в бизнеса. Етична и правна регулация на бизнеса.	2
4.	Конкуренция и сътрудничество в бизнеса. Пазар и права, морал и конкуренция. Бизнес организацията като морална общност. Доверие, партньорство, мрежи.	2
5.	Етични принципи в бизнеса. Утилитаризъм, универсализъм, справедливост и възможности за прилагането им в бизнес практиката. Личностни нагласи към етичните принципи.	2
6.	Теории за моралното развитие на индивида и приложението им в бизнес етиката. Теорията на Колберг. Критики и конкретизации на теориите за моралното развитие. Равнища на етичност в бизнеса.	2
7.	Етичното поведение в бизнес организациите. Анализ на	2

	факторите за етично поведение. Възможности за управлението му.	
8.	Моралните конфликти и тяхното разрешаване. Конфликт и етична дилема. Концепция за двете етични системи и справяне с конфликти.	2
9.	Професионална етика. Професионална общност. Етични аспекти на професионализма. Етичен анализ на отношението професионалист – клиент. Професионалният морал като ролеви морал.	2
10.	Етични кодекси в професиите и бизнеса. Видове правила в професионалната етика. Основни изисквания за ефективен кодекс. Етичен кодекс, фирмени ценности, визия и мисия на фирмата.	2
11.	Бизнесът и отговорностите към потребителя. Еволюция на правата на потребителя. Етика на съвременния консумеризъм /потребителизъм/.	2
12.	Етика в рекламата. Информирание и морална отговорност. Реклама и автономност на индивида. Граници на манипулирането. Ефекти от рекламата: анализ на рекламофобията и рекламофилията.	2
13.	Кроскултурна бизнес етика. Ценности и културна идентичност на бизнеса. Национална специфика на етичните стандарти в бизнеса. Културни особености на бизнес поведението на българина.	2
14.	Делова етика и бизнес етикет. Психологически механизми на етикетните норми. Деловият етикет като поведенчески код. Фирмени етикетни кодекси.	2
15.	Бизнес етика и социална среда. Екологична етика и бизнес етика. Разширяване на отговорностите и нови етични проблеми на бизнеса в обществото на глобалния риск.	2
	Общо	30

Основна литература:

Сотирова, Д. Бизнес-етика, С., Изд. Индустри идея, 1995.

Сотирова Д., Петев, Т. Комуникации и етика в публичната администрация. С., 2001.

Bradburn, R. Understanding Business Ethics. L. and NY, Continuum, 2001.

Допълнителна литература:

Драмалиева, В. Етика в търговията. С., Изд. Стопанство, 1992.

Драмалиева, В. Справедливостта в етиката и бизнес етиката. С., ИК Сиела, 2001.

Райнов, Дж.-М. Икономика и морал. С., ИК Захари Стоянов, 2001.

Семов, М. Тончев, Г. Бизнес и морал. С., 1991.

Сотирова, Д. Академичната етика. Сп. "Стратегии на образователната и научната политика", кн.2, 1995.

Сотирова, Д. Попова С. Прикладна етика и култура Православия. Журн. "Человек", 1, 1996.

Sotirova, D. Business ethics in Bulgaria. European Business ethics Newsletter, No 1, 1999.

Cowton, C. and Crisp, R. /eds./ Business Ethics: Perspectives on the Practice of Theory. Oxford Univ. Press, Oxford, 1998.

Kaptein Muel. Ethics Management: Auditing and Development the Ethical Content of Organizations. Kluwer, Dordrecht, Netherlands, 1998.

Wyburg G. Competitive and Ethical?: How Business Can Strike a Balance? Kogan Page, L., 1998.

World Wide Web Links:

www.EthicsLearn.comwww.mapnp.org/library/ethics/

www.ethics.ubc.ca/resources/business/

www.usi.edu/bets/index.html

Free management Library

Organizational Culture

Corporate Culture

Codes of Ethics

General ethics resources at the Centre for Applied EthicsEthicSites Index

CCSR: Ethical Web Sites

Compendium of Ethics Codes

EthicNet

International Codes of Ethics

Съставила програмата: доц. д-р Даниела Сотирова